

Uraohjausosaaminen tulevaisuudessa

Valtakunnallinen uraohjauspäivä 24.3.2021

Leena Penttinen

leena.penttinen@jyu.fi

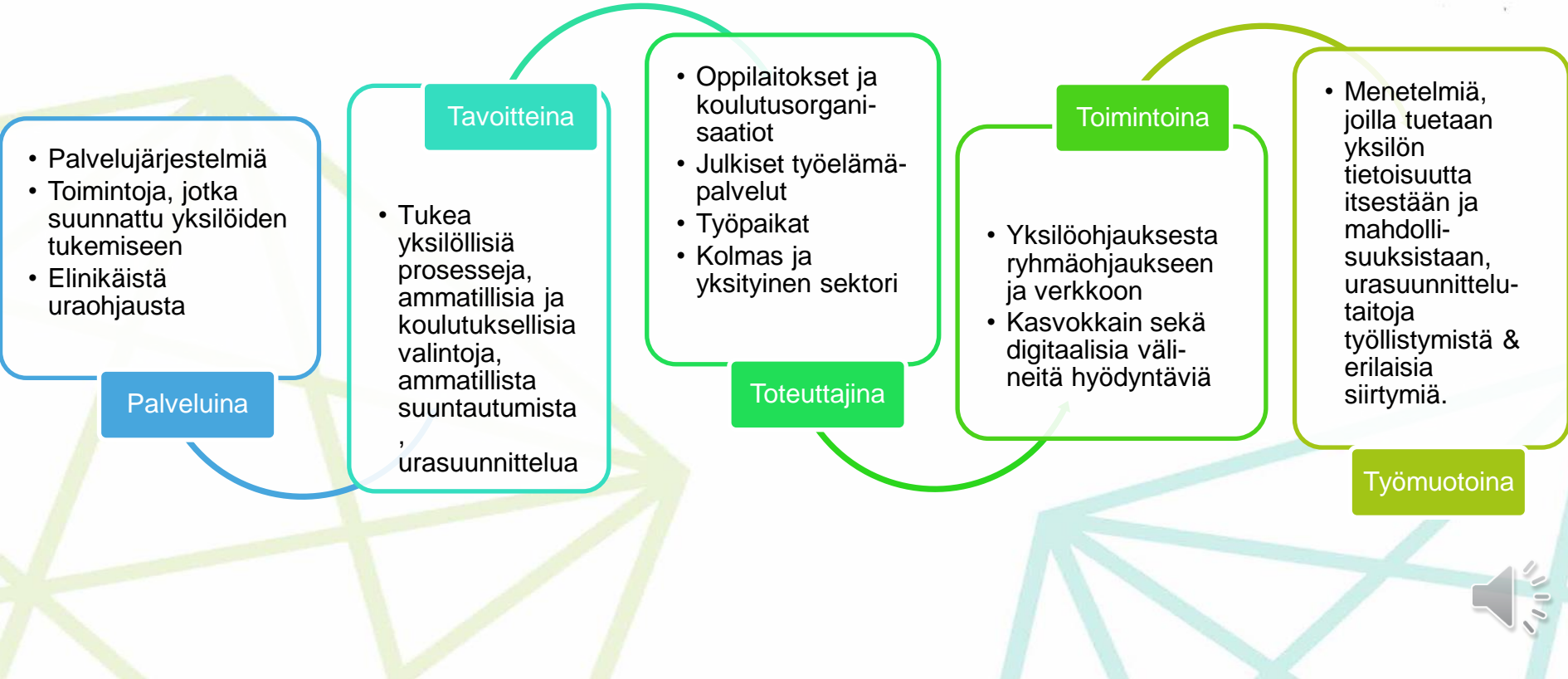
Uraohjaajat ja -valmentajat ry

<https://uraohjaajat.fi/>



Mitä uraohjaus on?

(OECD 2004)



Mistä puhutaan, kun puhutaan (ura)ohjauksesta?



ARVOISTA JA EETTISISTÄ KYSYMYKSISTÄ

“Aikaa, huomiota ja kunnioitusta”

Sosiaalinen oikeudenmukaisuus



KOKONAISVALTAISUUDESTA

“Kysyttäessä, mikä on minulle paras ura, on kysyttävä, kuinka minun tulisi elää elämäni” (Peavy 2002)

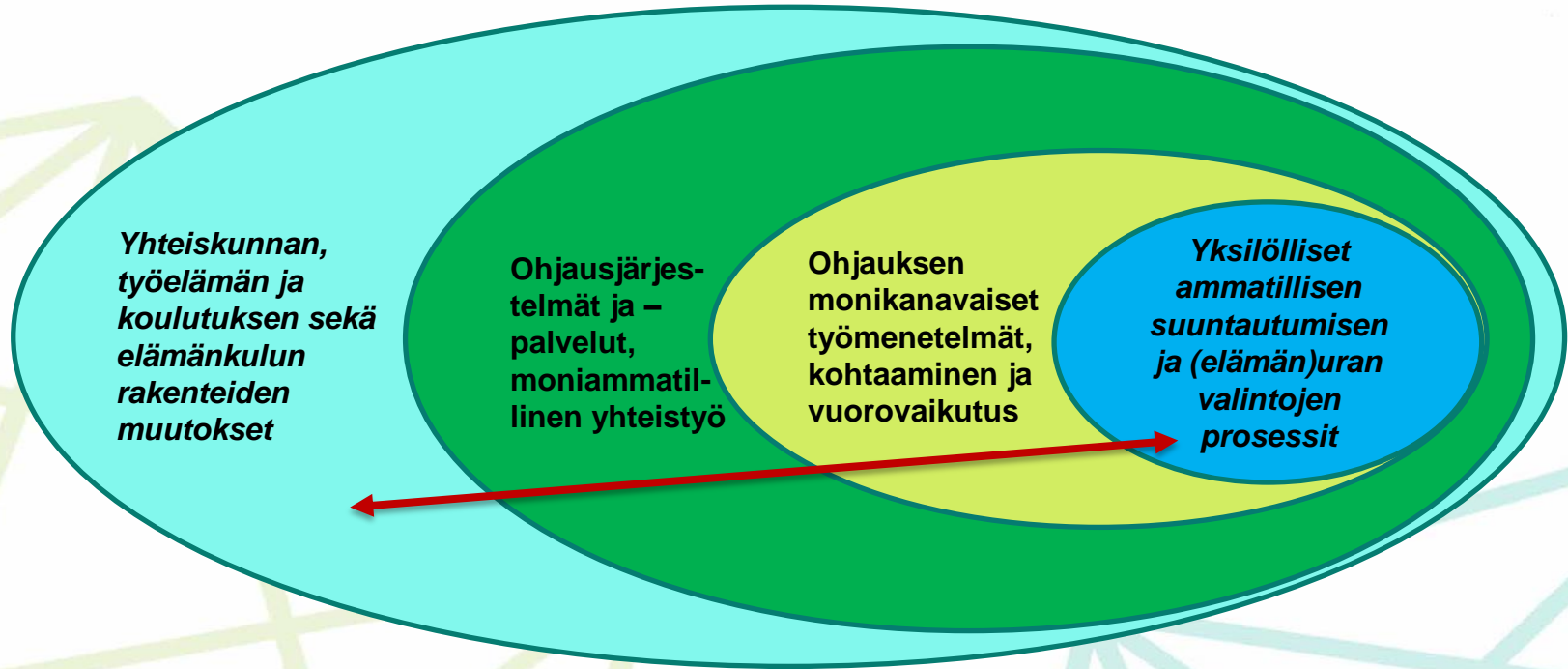


VUOROVAIKUTUKSESTA JA KOHTAAMISESTA

“Ohjaus on yhteistoimintaa, jossa tuetaan ja edistetään oppimis-, kasvu-, työ- ja ongelmanratkaisuprosesseja siten että ohjattavan toimijuus vahvistuu” (Vehviläinen 2014, 12)



Uraohjausosaaminen erityisasiantuntijutena?

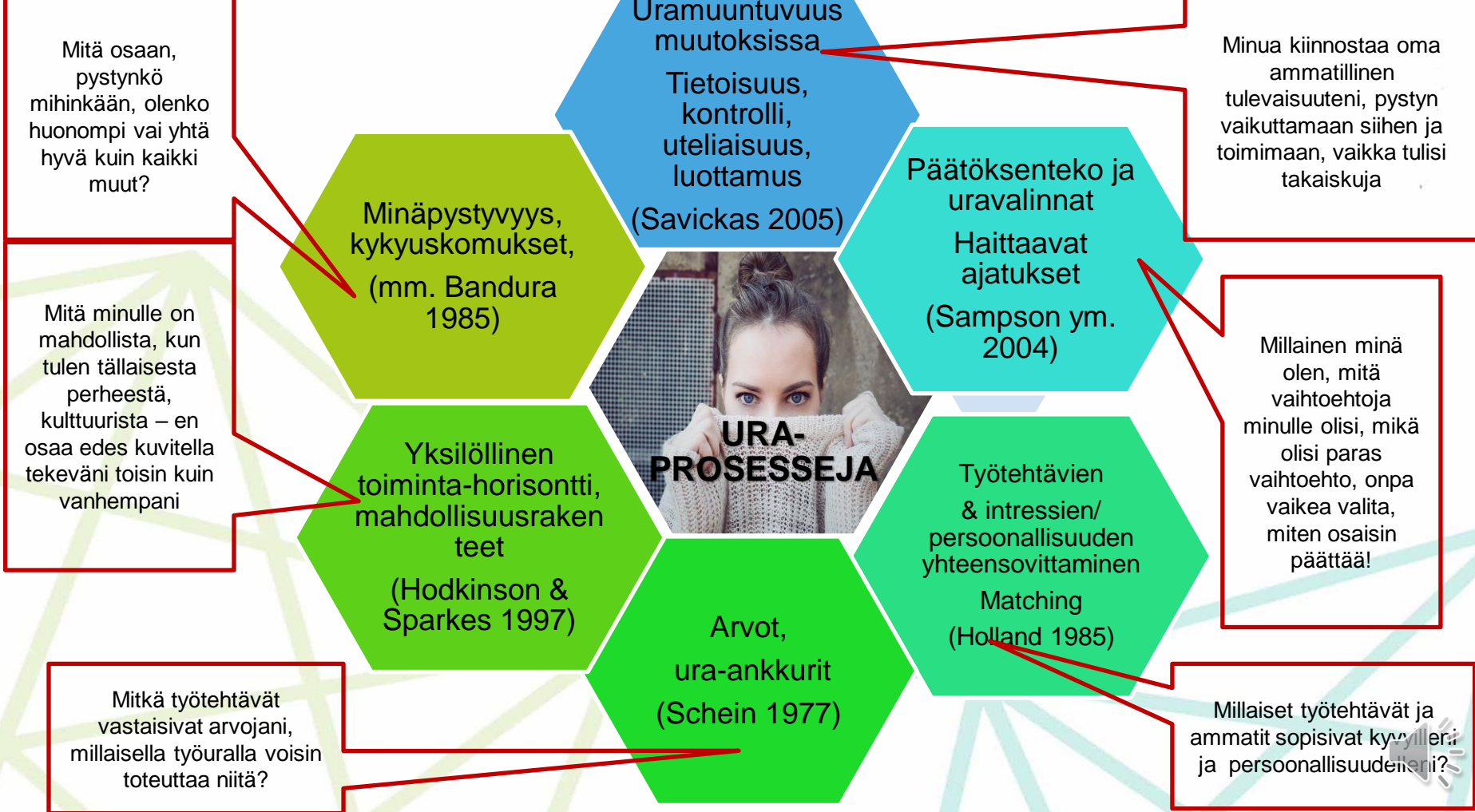




URAOHJAAJAT JA
-VALMENTAJAT RY

**Uraohjauksen kohteellisuus ja
monitieteinen teoriaperusta:
Yksilöllisten ammatillisen
suuntautumisen ja (elämän)uran
valintojen prosessien ymmärrys
uraohjausosaamisen ytimessä**







Uraprosessien linkittyminen elämäntapoihin

- Normatiiviset, ikään liittyvät tapahtumat
- Normatiiviset, historiaan liittyvät tapahtumat
- Odottamattomat, ei-normatiiviset ennakoimattomat elämäntapahtumat
- Linkittyvät elämäntapoihin: merkittävälle toisille tapahtuvat asiat koskettavat myös itseä
- Yksilön oma toiminta ja muutoksen etsiminen
- Relatiivinen toimijuus





URAOHJAAJAT JA
-VALMENTAJAT RY

***Yhteiskunnan, työelämän ja
koulutuksen sekä elämäntulon
rakenteiden muutokset
ohjauksen kehityksenä -
yhteiskuntakriittistä
asiantuntijuutta***



Vuosisata uraohjausta



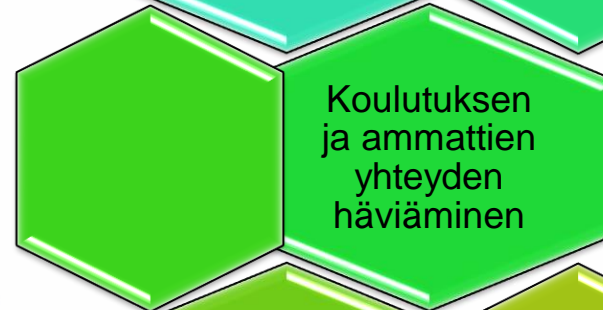
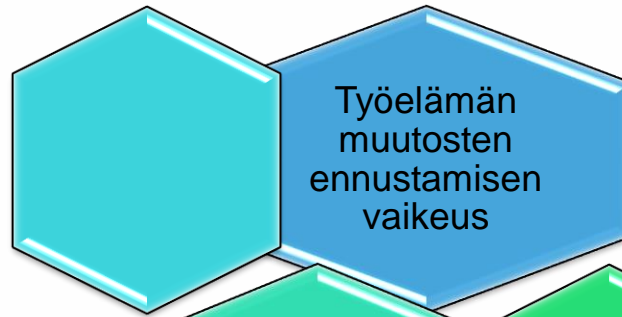


**2000-luvun
työelämä ja
työurat täyttävät
yksilön
epävarmuuden ja
huolen tunteilla
(Savickas 2005)**



Muutosten holistisuus 2000- luvulla?

Yksilöllistyminen
ja yksinäistyminen



Yksilöllistyvät
työelämä-
suhteet



Työelämätieto uraohjauksessa

(Staunton 2018)



Rationaalinen

Tavoitteena laadukas, oikea, asianmukainen, riittävä tieto työelämästä, jonka perusteella etsitään itselle sopiva työtehtävä/koulutus: ns. matching



Konstruktivistinen

Työnantajien tarjoaman tiedon (työntehtäväkuvaus, palkkaus, organisaatio, uranäkymät jne.) lisäksi etsitään kulttuurista tietoa, jota arvioidaan suhteessa itselle merkityksellisiin asioihin (työnäkymien ja oman itsen ymmärtämisen välistä reflektiota)



Motivointi

Työelämätiedon tulisi tukea toivoa, luottamusta, uteliaisuutta, resilienssiä: tieto ei voi koskaan olla kattavaa (myytti), tavoitteena etsiä uusia näkymiä ja ymmärrystä avaavia mahdollisuuksia



Lukutaito

Tavoitteena oppia lukutaitoa työelämätiedon hankkimisessa ja jäsentämisessä (pääsy tietoon ja sen ymmärtäminen)



Radikaali

Työelämätieto nähdään valtarakenteiden kautta (työnantaja- ja koulutusorganisaatioiden dominanssi). Tavoitteena edistää yhdenvertaisia mahdollisuuksia tietoisuuden edistämisellä



Uraohjauksen muuttuvat toimintaympäristöt - asiantuntijuuden rajapintoja





Uraohjaus pedagogisena tavoitteellisena toimintana





Kohtaaminen uraohjauksessa edellyttää

- **laaja-alaista**
- **monitieteistä**
- **tutkimus-
perustaista**
- **pedagogista**
- **kriittistä ja**
- **refleksiivistä
asiantuntijuutta**





URAOHJAAJAT JA
-VALMENTAJAT RY

<https://uraohjaajat.fi/>

